

Handläggare: Katarina Höök
Telefon: 08-508 18 138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2013-05-23

Stockholms stads förskoleprogram "Stockholms stads förskoleplan – framtidens förskola"

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads förskoleprogram "Stockholms stads förskoleplan – framtidens förskola".

Steinunn Á Hákansson
stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontorets har tagit fram ett förslag till Stockholms stads förskoleprogram. Förvaltningen anser att förslaget är bra. Programmet förtydligar förskolans läroplan, utgår ifrån aktuella forskningsresultat och understryker vikten av att förskolan tar hänsyn till att förskolebarnen har olika bakgrund, levnadsvillkor och behov.

Programmet är lättläst och tydligt och sätter fokus på vikten av systematisk uppföljning och på att miljön är den tredje pedagogen. För att det ska kunna efterlevas krävs dock att förskolorna har en tydlig organisation, en kontinuerlig god personalplanering, vikarieresurser och att pedagogerna har tid avsatt för att följa upp och analysera.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola och fritid.

Bakgrund

Stadsledningskontorets har tagit fram förslaget Stockholms stads förskoleprogram "Stockholm stads förskoleplan – framtidens förskola".

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 31 maj 2013.

Remissen i sammanfattning

Stockholms stads förskoleprogram "Stockholm stads förskoleplan – framtidens förskola" sammanfattas med devisen "Lärande i fokus för alla barn i en växande och föränderlig stad". I programmet framhålls att förskolorna i Stockholm ska präglas av hög kvalitet och mångfald. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och bedrivs med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. Undervisningen ska omfatta läroplanens målområden och Stockholms stad prioriterar att fördjupa arbetet inom områdena språk, matematik och naturvetenskap.

Förskoleprogrammet omfattar fyra områden.

- **Lärande och utveckling i fokus**

Förskolan ska omsätta det förtydligade pedagogiska uppdraget så att omsorg, fostran, lek och lärande bildar en helhet. Förskolan ska utgå från att varje barn är kompetent, nyfiskt, aktivt, kreativt och med lust att lära. Alla barn har rätt att mötas av denna höga förväntan, barn har kompetenser om de ges rätta förutsättningar. Lärandet fördjupas med ett utforskande arbetssätt utifrån barnens intressen och erfarenheter där pedagogisk dokumentation används för att fånga upp barnens tankar och idéer för att driva arbetet vidare.

Dagens föränderliga kunskapssamhälle ställer höga krav på kommunikativ förmåga och förmåga att behärska det svenska språket. Förskolan erbjuder en rik språklig miljö där barnen får språkutrymme. Språket har en viktig roll i alla lärandeprocesser och är nära förbundet med identitetsutvecklingen. Arbetet med barns språkutveckling ska utgå från barnens individuella förutsättningar och behov. För barn med annat modersmål än svenska ska förskolan tillsammans med föräldrarna lägga grunden till flerspråkighet, stödja modersmålet och utveckla andraspråket, svenskan.

Förskolan ska erbjuda en verksamhet där barns nyfikenhet och lust att utforska matematik ges förutsättningar och utmanas och där deras erfarenheter tas tillvara. Förskolan ska skapa förutsättningar för ett naturvetenskapligt utforskande arbetssätt och kritiskt tänkande vilket bidrar till barnens lärande på alla områden.

Barn som behöver mer hjälp och stöd i sin utveckling än andra ska garanteras det och insatserna ska sättas in så tidigt som möjlig och att det sker i samverkan med föräldrarna.

- **Värderingar och trygghet**

Förskolan ska genomsyras av öppenhet, ett demokratiskt och interkulturellt förhållningssätt, såväl i arbetsformer, som i omsorg, fostran och lärande. Barn ska mötas med respekt, känna sig trygga och kunna ha inflytande över sin vardag.

Alla barns identitet och erfarenheter ska respekteras, bekräftas och avspeglas i förskolans verksamhet. Förskolan ska aktivt bidra till att pojkar och flickor får samma möjligheter och utmaningar.

- **Samverkan**

Likvärdiga villkor och krav ska råda för både kommunal och fristående verksamheter. Föräldrars val och önskemål ska styra inriktningen och utbudet av förskolor.

Förskolan ska präglas av ömsesidighet i ansvaret mellan föräldrar och förskola och av respekt för föräldrars olika erfarenheter. Förskolan ska samarbeta med föräldrarna och vara ett stöd för familjerna i deras ansvar att ge varje barn möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Övergången från förskola till grundskola är en ömsesidig angelägenhet för förskolan och grundskolan för att uppnå pedagogisk kontinuitet. Barn har rätt till en väl fungerande övergång på ett likvärdigt sätt oavsett vem som är huvudman för förskolan och grundskolan.

- **Styrning och ledning**

Förskolechefens ledarskap är av avgörande betydelse för förskolans kvalitet. Verksamhetens utveckling kräver ett pedagogiskt ledarskap, som långsiktigt och uthålligt skapar förutsättningar för att arbeta mot uppställda mål och driva ett systematiskt kvalitetsarbete. Pedagogiskt ledarskap avser även förskollärare.

Alla som arbetar i förskolan har ett ansvar att bidra till verksamhetens utveckling. Det är viktigt med tydlighet och transparens om delegation, ansvar och befogenheter.

Den viktigaste förutsättningen för en förskola i världsklass är välutbildade och engagerade medarbetare som kan omsätta läroplanens intentioner utifrån medvetna teoretiska ställningstaganden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att förslaget till förskoleprogram är bra. Programmet förtydligar förskolans läroplan och utgår ifrån aktuella forskningsresultat. Det understryker vikten av att förskolan tar hänsyn till att förskolebarn har olika bakgrund, levnadsvillkor och behov. Det är lättläst och tydligt och sätter fokus på vikten av systematisk uppföljning och på att miljön är den tredje pedagogen.

Programmets samspelar väl med andra styrdokument inom förskoleområdet, och även med andra riktlinjer och uppföljningsmodeller, som exempelvis IT-strategin, barn- och ungdomskulturprogrammet Kultur i ögonhöjd och stadens kvalitetsindikator.

Om stadens förskoleprogram ska kunna efterlevas krävs dock att förskolan har rimliga förutsättningar, som exempelvis en tydlig organisation och en kontinuerlig god personalplanering och vikarieresurser. Pedagogerna behöver också ges tid och möjlighet att gemensamt följa upp och analysera verksamheten och de enskilda barnens utveckling.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till Stockholms stads förskoleprogram "Stockholm stad stadsförskoleplan – framtidens förskola"